

Mag het wat creatiever, alstublieft?

VNG Juridsche Tweedaagse

12 november 2019

Henri Raven

hraven@hvds.nl

ABC-formule

- ▶ Aantrekkelijkheid

Stijl en toon

- ▶ Begrijpelijkheid

Duidelijkheid: leesbare zin

- ▶ Correctheid

Spelling- en taalfouten

Aantrekkelijkheid

- ▶ Beeldend schrijven
- ▶ Menselijk schrijven
- ▶ Concreet schrijven

Schrijf beeldend (1)

- ▶ Gebruik voorbeelden
- ▶ Vertel verhalen
- ▶ Vraag jezelf steeds af: ‘Welk beeld roept mijn tekst op?’

Beeldend schrijven (2)

- ▶ Beeldspraak en stijlfiguren gebruiken
- ▶ Voorbeeld: ‘Kennis van computersystemen is daarvoor net zo relevant als een cursus aardolie raffineren voor de gemiddelde automobilist.’ (Van Jole)
- ▶ ‘Daarnaast heeft het drama bij paleis Het Loo een schaduw over heel Nederland afgeworpen.’

Schrijf beeldend (3)

- ▶ Metaforen
- ▶ Vergelijkingen
- ▶ Metonymen
- ▶ Hyperbool

Voorbeeld metafoor

- ▶ Jesse Klaver is de rattenvanger van Hamelen van Groen Links - en steeds meer mensen lopen achter zijn vrolijke fluittonen aan. (Volkskrant, 23/4)

Voorbeeld hyperbool

- ▶ “Hillary Clinton was de slechtste minister van Buitenlandse Zaken in de geschiedenis van de VS. Er is nog nooit iemand geweest die zo slecht was. De wereld om ons heen is opgeblazen. We hebben alles verloren, inclusief al onze relaties. Er is niet één goed ding dat uit haar beleid is voortgekomen.”

(Donald Trump)

Menselijk schrijven (1)

- ▶ Schrijf aan mensen
 - ▶ Verdiep je in je doelgroep
 - ▶ Inclusief 'wij'. (We praten wat af.)
 - ▶ Lezer aanspreken (Ademt u eens in.)
- ▶ Schrijf over mensen
 - ▶ Citeren
 - ▶ Voer een persoon op
 - ▶ Actieve zinnen schrijven

Menselijk schrijven (2)

- ▶ Spreek uw lezer aan en schrijf over mensen
- ▶ Voorbeeld: ‘Weet u welk merk vruchtensap te maken heeft met vernietiging van het regenwoud?’ (Burger & De Jong)
- ▶ ‘Eind van de middag drink ik een biertje met ‘Talenten uit Emmen’. U hebt hierover op mijn website kunnen lezen.’

Schrijven vanuit personen

- ▶ *Abstract:* Hypotheekrenteaftrek is een belastingmaatregel waarmee de kosten van de financiering van de eigen woning fiscaal aftrekbaar worden gemaakt
- ▶ *Concreet:* Als u een woning koopt, kunt u de hypotheekrente aftrekken van uw belastbaar inkomen.

Concreet schrijven (1)

- ▶ Een concreet object kun je zintuigelijk waarnemen:
 - ▶ zien
 - ▶ horen
 - ▶ ruiken
 - ▶ proeven
 - ▶ voelen

Concreet schrijven (2)

- ▶ Hanteer de menselijke maat
- ▶ Voorbeeld: ‘Wereldwijd sterven jaarlijks 80.000 vrouwen door een slecht uitgevoerde, illegale abortus. Dat zijn evenveel doden als het geval zou zijn wanneer er gedurende een jaar iedere dag een jumbojet met passagiers neerstort.’ (Gomperts)

Concreet schrijven (3)

- ▶ Microscoop of telescoop

- ▶ Voorbeeld:

‘Iedereen kan de hitte voelen in een café ... en zien hoe langzaam de ventilator draait. Alleen de schrijver ziet dat de wieken zo traag draaien dat de vliegen erop kunnen blijven zitten.’

(Burger & De Jong)

Vervang abstracte begrippen door concrete woorden

- ▶ *Abstract*: De bezuiniging heeft vooral betrekking op het rijdend materieel van defensie. Hierop wordt een reductie van 20% voorzien.
- ▶ *Concreet*: Het leger gaat dit jaar bezuinigen op tanks en vrachtwagens. Het aantal tanks wordt teruggebracht van 400 naar 320.

Begrijpelijkheid

- ▶ Gebruik weinig passieven
- ▶ Pas op voor naamwoordstijl
- ▶ Pas op voor tangconstructies
- ▶ Gebruik weinig voorzetselconstructies

Passieven

- ▶ Op 14 oktober 2016 vond de laatste bijeenkomst van de werkgroep Kwaliteitszorg plaats. Hierin werd nieuw leven geblazen in de werkgroep en een plan gemaakt voor bijeenkomsten de komende periode. Onderwerpen die gekozen zijn om tijdens bijeenkomsten uitgebreider te gaan bespreken zijn *Hoe meet je het eindniveau van een opleiding, Kwaliteitszorg op curriculumniveau* en *Manieren van terugkoppeling naar studenten*.
- ▶ In het nieuwe jaar zal er een visiebijeenkomst en brainstorm sessie georganiseerd worden met alle geïnteresseerden.

Passieven

- ▶ Eénmaal per jaar wordt er een bijeenkomst georganiseerd tijdens het NVMO-congres. Tijdens de bijeenkomsten wordt actieve interactie met het onderwerp nagestreefd. Meestal wordt het onderwerp met een presentatie ingeleid gevolgd door uitdieping d.m.v. discussie, debat, workshop, oefening, opdracht, e.d. De bijeenkomsten worden aangekondigd in mailings aan NVMO-leden. Er worden geen verslagen gemaakt.

Naamwoordstijl

- ▶ Het doel van deze werkgroep is **het uitwisselen van** ideeën, informatie en best-practices m.b.t. communicatieonderwijs zowel in het basiscurriculum geneeskunde als binnen de medische vervolgopleidingen.
- ▶ De NVMO werkgroep ‘Wetenschappelijke Vorming’ (WV) stelt zich tot doel **het bevorderen van de uitwisseling** van kennis en ervaring op het gebied van onderwijs, gericht op de wetenschappelijke vorming in het medische opleidingscontinuüm en de additionele trajecten.

Tangconstructies

- ▶ Gelet op de ontwikkelingen van de nieuwe wet WHOO (Wet Versterking Besturing) heeft met name de themagroep die zich bezighoudt met protocol iudicium abeundi veel werk verricht de afgelopen maanden.
- ▶ Ook is er een tendens waarbij wetenschappelijke tijdschriften in toenemende mate vragen of het onderzoek, waarover een manuscript wordt aangeboden, ethische toetsing heeft ondergaan.

Vorzetselconstructies

- ▶ met betrekking tot
- ▶ in het kader van
- ▶ gezien in het licht van het feit dat
- ▶ om deze redenen
- ▶ ten aanzien van

ABC-formule

- ▶ Aantrekkelijkheid

Stijl en toon

- ▶ Begrijpelijkheid

Duidelijkheid: leesbare zin

- ▶ Correctheid

Spelling- en taalfouten

